

بایسته‌های

لایحه‌نویسی

حسن کیا

وکیل دادگستری و مدرس دانشگاه

انتشارات دادنخ

سرشناسه	۱	کیا، حسن، ۱۳۵۷ -
عنوان قراردادی	۲	ایران، قوانین و احکام Iran. Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور	۳	بایسته‌های لایحه‌نویسی/مولف: حسن کیا.
مشخصات نشر	۴	تهران: دادبخش، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۵	ص. ۱۹۹
شابک	۶	978-622-719410-4 ۳۹,۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	۷	فیبیا
پادداشت	۸	کتابنامه: ص. ۱۸۱-۱۷۹؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	۹	قانون نویسی - ایران
موضوع	۱۰	Bill drafting-- Iran
موضوع	۱۱	قانون نویسی
موضوع	۱۲	Bill drafting
رده بندی کنگره	۱۳	K۳۳۲۰
رده بندی دیویی	۱۴	۳۳۸/۳۷۳
شماره کتابشناسی ملی	۱۵	۶۲۰۷۵۱۷

عنوان کتاب:	بایسته‌های لایحه‌نویسی
ناشر:	انتشارات دادبخش
مؤلف:	حسن کیا
چاپ اول:	تابستان ۱۳۹۹
شمارگان:	جلد ۱۰۰۰
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۷۱۹۴-۱۰-۴
قیمت:	۳۹,۰۰۰ تومان

تهران، میدان انقلاب، کارگر شمالی، کوچه رستم، پلاک ۲۱

۰۲۱ - ۶۶ ۴۸ ۹۳ ۰۵ - ۶۶ ۴۶ ۲۸ ۵۶

dadbakhshlaw@gmail.com

حقوق این کتاب برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

مقدمه.....	۹
گفتار نخست - شناخت لایحه و اقسام آن	۱۱
گفتار دوم - بایسته‌های شکلی لایحه	۱۹
۱- زیبایی و چشم‌نواز بودن	۱۹
۲- استفاده از آرایه‌های ادبی	۲۰
۳- ایجاز در نوشتار	۲۲
۴- پرهیز از اغلاط املائی و نگارشی	۲۳
۵- استفاده از اشعار و مثل‌ها و کلام بزرگان	۲۷
۶- جذابیت بصری لایحه	۲۸
۷- روانی و شیوایی	۳۰
۸- پارسی نویسی	۳۱
۹- رعایت ادب و احترام	۳۸
۱۰- شناخت مغالطات	۴۰
۱۱- بایسته‌های ماهوی لایحه	۵۵
۱۲- بررسی و امکان سنجی ابزارها	۶۳

مقدمه

دفاع وکلا از موکلین در پیشگاه محاکم و قضات، به دو دسته شفاهی و کتبی تقسیم می‌گردند. در گذشته دفاع شفاهی و حضور طرفین در محکمه مرسوم بود و دادرسان نیز با استماع اظهارات طرفین - معمولاً در همان جلسه - اقدام به صدور رای می‌نمود. گسترش جوامع و تضاد منافع و مالکیت خصوصی، میزان برخورد و اختلافات انسان‌ها را افزایش داد و به تبع آن، اوقات دادگاه‌ها و دادرسان نیز، در رسیدگی به دعاوی و استماع کامل اظهارات شفاهی طرفین، محدود گردید. این امر موجب شد تا دفاع طرفین از صورت شفاهی، بیشتر به شکل کتبی و غیرحضوری مبدل گردد و قضات با مطالعه لوایح مکتوب طرفین در خصوص موضوع به اتخاذ تصمیم بپردازند.

اگر دفاع شفاهی وکلا را به نقش آفرینی در صحنه تئاتر تشبیه کنیم خاصه هنگامی که دادگاه به طور علنی و یا در حضور هیات منصفه برگزار می‌گردد ارسال لایحه به دادگاه را باید به نوعی سناریونویسی و توصیف رخدادها تشبیه نمود. در این بین وکیلی که بتواند دقیق‌تر و ملموس‌تر صحنه و رخدادها را توصیف کند، امکان ظفرمندی بیشتری خواهد داشت. در این کتاب تلاش شده به نکات مهم دفاع در دادگاه‌ها و نگارش لوایح دفاعی پرداخته‌شود. به درستی گفته شده قاضی بسان جاهلی است که میان

دو عالم قضاوت می‌کند. بنابراین هنر یک وکیل، زدودن ابهام‌ها از ذهن دادرس و دلالت ذهن او به واقع با توصیف دقیق و صحیح وقایع است و این مهم با تنظیم لایحه‌ای متقن، موجه و مدلل که یاریگر قاضی در کشف واقع و صدور حکمی عادلانه باشد، میسر می‌باشد. در دفاع شفاهی، وکیل دادگستری باید به فنون بیان، خطابه و زبان بدن آشنا باشد. سخنوری و خطابه فنی است که به وسیله آن گوینده، شنونده را به سخن خود اقناع و بر منظور خویش ترغیب می‌کند.^۱

اما حتی اگر شما مخاطب عزیز از فن بیان و سخنوری بی‌بهره بوده و یا از سخن راندن در میان جمع هراس داشته و یا به دلیل خجالتی بودن، در برابر رقیب خود مجبور به سکوت می‌شوید. می‌توانید با نگاشتن لایحه‌ای مستدل و موجه، حق مطلب را ادا نموده و ظفرمند گردید. جز این موارد، وکلای عدلیه باید با ادله اثبات دعوا، که ابزار آنها در مرحله اثبات در دادگاه‌ها هستند به خوبی آشنا بوده و شیوه استفاده از هر یک از ادله و دفاع در برابر آنها را بدانند. آشنایی با تخلقات انتظامی وکلا، قضات و کارشناسان نیز از ملزومات است که در این نوشتار به آنها پرداخته شده است.